

Beoordeling Ontwikkeling Zonnepark Cothen

Door de Natuur en Milieufederatie Utrecht (NMU)

Voor de Gemeenteraad van Wijk bij Duurstede (bespreking 26/11/2019 besluitvorming 3/12/2019)

Zoals in onze brief (dd 19 juni 2019) aangegeven scoort de NMU zonne-initiatieven in de provincie Utrecht. Dit doen wij op vier punten: procesparticipatie, financiële participatie, locatiekeuze en inrichting/inpassing. Voor elk onderdeel geven we een score variërend van ++, +, 0, -, --. We geven hiermee niet aan of we voor of tegen een project zijn, maar met de scores helpen we u als gemeenteraadslid en de omgeving te beoordelen of het plan voldoet aan de minimale eisen.

Voor deze analyse hebben we gebruik gemaakt van informatie op de websites van Sunvest¹ en de gemeente². Tevens hebben we gesproken met de lokale partijen EWEC en de Vereniging Natuur en Milieu IVN Afdeling Wijk bij Duurstede.

Score voor dit project

Dit project krijgt van NMU de volgende score.

Procesparticipatie	+
Financiële participatie	0
Locatiekeuze	-
Inrichting / Inpassing	0

Toelichting op de score

Procesparticipatie	+
--------------------	---

“Bij het proces is het van belang dat de omgeving mee kan denken en doen. Hiervoor kijken we naar de volgende onderdelen:

Transparantie: open en eerlijk proces waarin de omgeving vanaf het begin betrokken wordt.

Ontwerp / Inrichting: omgeving kan actief het ontwerp en de inrichting mede bepalen.

Gebruik van het park: omgeving kan actief mee bepalen of het park mogelijk een extra functie krijgt.

Beheer / Onderhoud: omgeving wordt betrokken bij beheer/onderhoud.”

Sunvest organiseerde in een vroeg stadium twee inloopbijeenkomsten voor omwonenden. Een kleine 400 huishoudens waren per brief uitgenodigd. Ook de gemeente en de lokale, EigenWijkse Energie Coöperatie (EWEC) hadden een prominente rol in deze bijeenkomsten. De avonden werden bezocht door 60-80 omwonenden. Daar is gevraagd om input voor de inrichting en inpassing van het park, bijv. over uitzicht, mogelijkheden voor wandelroutes, kleinvee en bloemenzones. Met directe omwonenden zijn individuele gesprekken gevoerd. De suggesties zijn gebruikt om het ontwerp van het park verder vorm te geven.

Er was ook kritiek op het plan. De belangrijkste kritiek betreft de locatie van het park: Het ligt erg dicht tegen een woonwijk aan. Sunvest is tegemoet gekomen aan de zorgen, door een grotere bufferzone van 75 meter in te bouwen tussen zonnepanelen en woningen.

¹ <https://sunvest.nl/zonnepark-cothen/>

² <https://wijkbijduurstede.notubiz.nl/bijeenkomst/669398/Avond%20van%20de%20Raad%20-%20voorbesprekingen%2026-11-2019>

De omgeving wordt niet betrokken bij beheer en onderhoud van het park.

Voor het betrekken van lokale bewoners en organisaties scoort dit project een (+). Voor een hogere score had Sunvest de gemaakte afspraken met bewoners nog vast kunnen leggen middels een overeenkomst waaruit blijkt dat de bewoners instemmen met de plannen. Wellicht kan dit alsnog gebeuren.

Financiële participatie	0
-------------------------	---

“Financiële participatie is van essentieel belang voor het draagvlak van de energietransitie. We pleiten daarom voor minstens 50% lokaal eigendom. Uitgangspunt is dat een lokale organisatie (bijv. een energiecoöperatie) gelijkwaardig meedoet in de ontwikkeling en realisatie van een zonnepark. Het gaat ons dus niet alleen om participatie van bewoners uit de omgeving in bijv. obligaties, maar om daadwerkelijk lokaal eigendom. Er zijn verschillende modellen beschikbaar om dit vorm te geven. Als NMU ondersteunen we de energiecoöperaties in de hele provincie Utrecht om hun rol hierin te pakken.”

De EigenWijkse Energie Coöperatie (EWEC) is partner geworden in het project. Inwoners van de gemeente Wijk bij Duurstede kunnen via EWEC mee-investeren in het park en zo met ca 4% rendement profiteren van de opbrengst. Ook zal de groene stroom die het zonnepark opwekt, via EWEC af te nemen zijn.

Alhoewel 50% lokaal eigendom in dit project nog niet wordt bereikt³, zijn dit wel twee waardevolle manieren voor de omgeving om deel te nemen in het project.

Sunvest zal tenslotte jaarlijks een bedrag van € 3.000,- storten in een gebiedsfonds.

Op basis van deze voornemens zou het project op Financiële Participatie een (+) scoren. Maar omdat de afspraken nog niet zijn geformaliseerd, is de score iets lager uitgevallen.

Locatiekeuze	-
--------------	---

“De Natuur en Milieufederatie Utrecht vindt het belangrijk dat bij het bepalen van de locaties voor nieuwe zonneparken in ieder geval de belangen van natuur, landschap en bewoners worden meegewogen. Daarmee is de precieze invulling mede afhankelijk van de lokale context: wat vinden inwoners waardevolle plekken of belangrijke omgevingskwaliteiten? En welke andere ruimtelijke uitdagingen kent een regio of gemeente? Onze visie voor de locatiekeuze van zonneparken hebben we verder uitgewerkt in de [Constructieve Zonneladder](#).”

De gemeente Wijk bij Duurstede ziet de omgeving waar het park gepland is, als een van de meer geschikte gebieden binnen de gemeente om zonneparken te ontwikkelen. Aansluitend aan dorpsbebouwing, tussen boomgaarden. Het heeft daar relatief de minste impact op natuur en landschap.

Overigens is er niets bekend over mogelijke afwegingen van Sunvest tussen verschillende locaties om dit zonnepark te bouwen. Het lijkt er op dat vanaf het begin één locatie voor ogen was. Ook de mogelijkheid van ruilverkaveling is voor zover bekend niet onderzocht.

---

³ In een eventueel volgend project wordt wel 50-50% samen met EWEC ontwikkeld, zo is afgesproken.

De belangrijkste kritiek betreft de exacte locatie van het park, omdat deze dicht tegen een woonwijk aan ligt. Sunvest is tegemoet gekomen aan de zorgen, door een grotere bufferzone in te bouwen. Maar andere locaties voor het gehele park zijn voor zover bekend niet overwogen.

Zonnepanelen worden bij voorkeur geplaatst op ongebruikte oppervlaktes. Landbouwgrond heeft daarom niet de eerste voorkeur. Het lijkt erop dat de projectontwikkelaar op voorhand een duidelijke voorkeur had voor deze locatie, maar wel bereid is geweest het project zoveel mogelijk aan te passen aan de karakteristieke kenmerken van het landschap en de wensen van de omwonenden.

Sunvest had een hogere score kunnen halen door binnen de gemeente Wijk bij Duurstede verschillende locaties naast elkaar te zetten. In overleg met gemeente en bewoners had gekozen kunnen worden voor de locatie met de minste impact op bewoners, natuur en landschap. Een locatie op een ongebruikte oppervlakte had ook een betere score opgeleverd.

Inrichting / Inpassing	0
------------------------	---

“Bij de inrichting en de inpassing van het park is het belangrijk dat er naast duurzame energie ook rekening gehouden wordt met andere thema’s en opgaves, zoals natuur, recreatie of educatie.

Uitgangspunten die we hiervoor hanteren zijn:

Natuur / Biodiversiteit: het park levert een verbetering van de biodiversiteit. Zie de checklist [‘Natuurbelangen bij grondgebonden zonneparken’](#).

Functiecombinatie: het park wordt benut om ook andere functies toe te voegen zoals extensieve landbouw, recreatie of educatie.

Landschappelijke inpassing: het park krijgt een duidelijk ontwerp waarmee het past in het landschap.”

Er kan een negatief effect zijn op het fourageergebied van de steenuil. De projectontwikkelaar zal maatregelen nemen om dit effect te compenseren of in elk geval zo klein mogelijk te houden.

Wat andere natuurwaarden betreft, treedt een verbetering op. Rond het zonnepark komen fruitbomen, een schapenweide, en verschillende bomen, struiken en bloemen. Door de zuidopstelling komt er licht en water op de bodem, wat goed is voor het bodemleven.

De Vereniging Natuur en Milieu IVN Afdeling Wijk bij Duurstede heeft een zienswijze ingediend op het bestemmingsplan voor het zonnepark. Een aantal van de suggesties is door de gemeente of door Sunvest overgenomen.

Een recreatief wandelpad zat aanvankelijk in de planning, maar is uiteindelijk geschrapt.

Bij de landschappelijke inpassing is rekening gehouden met inpassing in het landschap.

Het park haalt een gemiddelde score als gevolg van enerzijds een aantal positieve effecten op natuur en inpassing, maar anderzijds een mogelijk negatief effect op de steenuil en het (deels) onbenut laten van mogelijkheden voor recreatie en educatie.

Conclusie

Op het gebied van Financiële Participatie en Inrichting/Inpassing scoort het zonnepark van Sunvest redelijk gemiddeld. Voor Procesparticipatie is de score beter dan bij veel andere parken. Bij het

proces om te komen tot de juiste locatie van het park heeft NMU de meeste bedenkingen: Sunvest had beter verschillende locaties naast elkaar kunnen zetten en overleggen over randvoorwaarden en locatiemogelijkheden met de inwoners van de gemeente Wijk bij Duurstede.

Al met al haalt het zonnepark van Sunvest haalt een gemiddelde score.